

NORDEN I GLOBALISERINGEN

- GLOBALISERINGEN I NORDEN

FORENINGEN NORDENS ANBEFALINGER TIL DET DANSKE FORMANDSKABSPROGRAM 2010

Danmark overtager formandskabet for det nordiske samarbejde 1. januar 2010.

I den forbindelse skal Foreningen NORDEN hermed tillade sig at fremsætte sine ønsker til formandskabsprogrammet.

Danmark overtager formandskabet på et gunstigt tidspunkt, da det nordiske samarbejde er mere i fokus end samarbejdet har været i mange år. Norden er i bevægelse. Mens den europæiske og globale dagsorden er i krise, så er den nordiske dagsorden uforandret.

EU's tænkepause, NATO's søgen efter nye strategiske mål, Europarådets meget nedtonende rolle er alle resultater af den nye globaliseringsdagsorden. EU, NATO og til dels Europarådet har haft protektionistiske dagsordener på henholdsvis handelsmæssige, sikkerhedspolitiske og kulturelle områder. Efter murens fald og den nye globale dagsorden, er internationale samarbejdssystemer, der er skabt i en anden tid, sat under pres. Deres tidligere mission er fuldført – og rigtigt godt må det tilføjes. EU har gennem årtier holdt sammen på Europa og skabt et kontinent, hvor krig mellem de gamle rivaler er blevet utænkelig; NATO har haft en afskrækkelseseffekt under den kolde krig, der medvirkede til at den kolde krig ikke udviklede sig til en tredje verdenskrig og Europarådet fik skabt et grundlag for et mere folkeligt kulturelt og humanistisk samarbejde mellem de europæiske lande. Mission completet - kunne man fristes til at sige.

Når Nordens dagsorden ikke er under samme pres som EU's, NATO's og Europarådets, så hænger det sammen med, at den nordiske dagsorden aldrig har været protektionistisk. Forsøget med et forsvarsforbund umiddelbart efter anden verdenskrig og forsøget med et Nordek med et økonomisk samarbejde umiddelbart inden Danmark indtrådte i Fællesmarkedet (EU) 1. januar 1973, slog fejl. Den nordiske dagsorden forblev et både og – Norden ville både udvikle de folkelige relationer mellem landene og arbejde for et bredere internationalt samarbejde. Den nordiske dagsorden har måske svaret på de andre internationale samarbejdssystemers udfordringer. Det nordiske samarbejde er vigtigere end nogensinde, nu hvor en ny europæisk – og senere global - værdikamp skal kæmpes. De godt 50 års officielle, uprotektionistiske og folkeligt baserede nordiske samarbejde med pasunion, fælles arbejdsmarked, socialkonvention, fælles uddannelsesmarked, sprogkonvention og meget andet et godt udgangspunkt. Et samarbejde, der i tråd med nordiske værdier, hele tiden har arbejdet sig nedefra og op, været uprætentiøs og åbent, både i beslutningsprocesserne og i forholdet til resten af verden.

Folkelig opbakning til et øget europæisk samarbejde går via en styrkelse af det nordiske samarbejde. Hvis ikke det nordiske samarbejde styrkes, vil befolkningerne i Norden fortsat være delte og utrygge ved den øgede integration i Europa sådan som de har været det gennem de seneste 30 år. Derfor er det nordiske samarbejde som befolkningerne støtter og føler sig trygge ved nøglen til en harmonisk, folkelig legitimeret deltagelse i den europæiske proces.

Vi håber formandskabsprogrammet bl.a. vil afspejle nedenstående:

- ✚ Norden er et folkeligt projekt – i modsætning til alle andre internationale samarbejdssystemer.
Det nordiske samarbejde er skabt af folket – nedefra og op.
Resultaterne er folkelige og ikke institutionelle – bortset fra de, der er nødvendige for at fremme det folkelige fællesskab.

- ✚ Norden er geopolitisk intakt – i modsætningen til alle andre internationale samarbejdssystemer.
Den folkelige opbakning til Norden er nærmest 100 %, som bl.a. Nordisk Råds undersøgelser har vist. Fra nord til syd, fra øst til vest er den folkelige opbakning til det nordiske samarbejde uden sidestykke. Norden er den mest homogene region, der findes.

- ✚ Norden er et uprotektionistisk samarbejde – i modsætningen til alle andre internationale samarbejdssystemer.
Norden er ikke etableret vendt mod andre, hverken handelspolitisk eller militært.
UDSYNET var større. To nordiske generalsekretærer for FN i FN's første mange leveår viser bl.a. meget andet, at Norden var udgangspunktet for bredere internationalt samarbejde.
Ethvert tilløb til nordisk protektionisme blev skudt i sæk: det nordiske forsvarsforbund og NORDEK.

- ✚ Norden er ikke i krise – i modsætningen til alle andre internationale samarbejdssystemer
Der nu skal til at vænne sig til globaliseringen, hvor protektionismen skal fjernes. EU's dagsorden er globaliseret, derfor tænkepause. NATO's dagsorden er forældet – det er nu 20 år siden muren faldt, derfor tid til ny strategi for NATO.

Nordens dagsorden passer til den nye globale dagsorden, fordi Norden er et folkeligt regionalt samarbejde, der ikke er vendt mod andre, men tværtimod før, nu og i fremtiden faciliterer bredt internationalt samarbejde.
Nordens globaliseringsdagsorden er folkelig, som Carl Bildt udtrykte det: "Globaliseringens styrke skal ikke findes i ensartetheden, men i samarbejdet mellem forskellighederne".

- ✚ Norden har med en historisk baggrund svarene på fremtidens udfordringer – hvis vi vil!!!
Norden er stadig folkeligt. Derfor har Foreningen NORDEN 10 gange så mange medlemmer som Europabevægelsen, som Atlantpagtsammenslutningen og som FN-forbundet.
Uden den folkelige baggrund for og deltagelse i det nordiske samarbejde, er det nordiske samarbejde overflødig.
Hvis Norden fortsat skal bygge på bred folkelig legitimitet er det altafgørende, at Nordisk Kulturpolitik også i fremtiden tager udgangspunkt i det folkelige samarbejde.

Det nordiske samarbejde er skabt af folket. Skandinavismen i slutningen af 1800-tallet, dannelsen af Foreningen NORDEN i 1919 og opblomstringen af den nordiske samfølelse efter afslutningen af anden verdenskrig gav grundlaget for oprettelsen af de officielle nordiske institutioner med Nordisk Råd (parlamentarikerne) i 1952 og Nordisk Ministerråd (regeringerne) i 1971. Det nordiske samarbejde har en dyb folkelig forankring hvilket giver det en unik legitimitet.

Resultaterne er folkelige. Som naturlig konsekvens af den folkelige tilkomst er resultaterne til gavn for folket. De første resultater var en pasunion, et fælles arbejdsmarked, en socialkonvention; senere kom sprogkonventionen og det fælles uddannelsesmarked. Alt sammen noget der skulle lette nordboernes samkvem på det folkelige plan.

Samarbejdsstrukturen er frivillig. Ingen beslutninger kan føres ud i livet uden enighed. De officielle institutioner har ingen magt, så alle beslutninger skal tages i enighed og efterfølgende implementeres i den nationale lovgivning i hvert enkelt land.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandskabsprogram

- at det unikke folkelige sammenhold, der er opbygget mellem de nordiske lande, og som giver det nordiske samarbejde sin helt specielle legitimitet, gives højeste prioritet i det danske formandskabsprogram for derigennem at sikre på alle områder at styrke og videreudvikle de nordiske folks samarbejde indadtil,
- at en opfølgning af det folkelige krav, der er til mere nordisk samarbejde i forhold til EU, gives høj prioritet i formandskabsprogrammet for derigennem at sikre på alle områder at styrke og videreudvikle de nordiske folks samarbejde udadtil.

Norden indadtil

Norden har stadig behov for en dynamisk udvikling indadtil, selvom Norden især i 50'erne har gennemført mange aftaler og konventioner på det mellemfolkelige område. Moderniseringen af det nordiske samarbejde skal ske på baggrund af og i respekt for de folkelige forudsætninger, som netop har gjort samarbejdet til noget helt særligt. Med Øresundsforbindelsens etablering, samarbejdet i den skandinaviske triangel mellem Nordjylland, Sydnorge og Göteborg-regionen samt den lange række af industrifusioner på nordisk niveau, er der stadig et stort behov for integration, lovharmonisering og udnyttelse af de muligheder, der nu er skabt for et vitaliseret nordisk samarbejde. Der skal arbejdes videre med at forstærke de nordiske forbindelser til gavn for befolkningen og erhvervslivet. Kravene er så høje, at der bør sættes turbo på den nordiske lovharmonisering. Alle dele af samfundet higer efter mere nordisk samarbejde, som kan lette hverdagen, når folk, varer og tjenesteydelser skal krydse de nordiske grænser. Det kolossale potentiale, der ligger i det nordiske samarbejde i disse år, skal udnyttes. Befolkningen vil ikke fortsat bruge tilbudene i grænseregionerne, hvis det at arbejde i et land og bo i et andet ikke fungerer. Hvis borgerne støder på bureaukratiske forhindringer i dagligdagen, havde man lige så godt kunnet lade være med at ofre energi og kroner på etableringen af de fysiske forbindelser. Så bliver de en negativ oplevelse for de nordiske medborgere i stedet for en positiv.

Et fleksibelt arbejdsmarked, hvor man sikrer folks mulighed for mobilitet, er af folkelige og økonomiske grunde afgørende. Mange har allerede udnyttet de nye muligheder, efter at den faste forbindelse over Øresund er etableret. De enten bor eller arbejder hinsidan. Det er gjort i tillid til, at

reglerne bliver ændret, så de er motiverende og ikke hindrende for integrationen. Integrationen i Øresundsregionen bør vise vejen for alle de andre grænseregionale samarbejds muligheder i Norden.

Politik er at ville. Tiden er ikke til nationalt snæversyn. Især ikke mellem broderfolk.

Grænsehindre i Norden

Det vigtigste politiske arbejdsområde for en mere vital udvikling af det nordiske samarbejde er det arbejde, som i 2003 blev iværksat for at fjerne grænsehindre i Norden. Der er allerede opnået gode resultater inden for den periode, som nu er gået. Men der har også vist sig vanskeligheder i arbejdet på en række områder, hvor der er sammenstød imellem national lovgivning og ønsket om en smidiggørelse af reglerne. Der er helt afgørende, at arbejdet med at fjerne grænsehindre fortsætter med forøget styrke.

En vigtig del af den fremtidige udvikling i arbejdet på at fjerne grænsehindre vil være at lette virksomhedernes udviklingsmuligheder uden hindringer imellem landene. I de senere år er Norden kommet endnu mere i fokus på det økonomiske område. Træk bare på smilebåndet – men spørg så på direktiongangene hos Arla, hos NORDEA, hos Carlsberg, hos FDB, hos Danisco og ISS. Spørg på den Københavnske Fondsbørs om dens nordiske samarbejde. De nordiske landes virksomheder samarbejder og fusionerer som aldrig før. Dette sker på trods af at det handelsmæssige samarbejde ikke er hovedprioriteten i det nordiske samarbejde. Samarbejdet blandt virksomhederne sker ikke, som tilfældet er på det folkelige plan, på grund af kærlighed, men på grund af sund fornuft. Virksomhedssamarbejdet er præget af primært tre faktorer: Nogenlunde ensartede størrelser på virksomhederne som derfor kan indgå et ligeværdigt samarbejde og dermed ikke forsvinde i samarbejdet som tilfældet ville have været ved en europæisk fusion; ensartede virksomhedsstrukturer, bl.a. styret af arbejdsgiveres og arbejdstageres organisationer samt et meget ensartet kundekrav over for de produkter og tjenesteydelser virksomhederne skal levere.

Foreningen NORDEN opfordrer derfor til, at man forstærker arbejdet på dette område og leverer de offentlige ydelser, der skal til, for at forstærke den proces, der er i gang. I tilknytning hertil er informationsformidling og servicering af borgere og virksomheder central, således som det hidtil har været gennemført via Hallo Nordens virksomhed.

Ikke mindst i forbindelse med grænsehindringstiltag på arbejdsmarkedsområdet har der vist sig problemer i forhold til inddragelsen af tredje landes medborgere. Det nordiske medborgerskab blev defineret i Helsingforsaftalen af 23. marts 1962 i en helt anden virkelighed end den, der hersker i dag. Vi vil opfordre til, at man sætter et arbejde i gang for at redefinere det nordiske medborgerskab, så det i højere grad lever op til nutidens virkelighed.

I den fremtidige udvikling af Hallo Norden er det afgørende at forstærke markedsføringsindsatsen, så informationer når ud til alle borgere. En udvidelse af ressourcerne til Hallo Norden er således påkrævet.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandsprogram

- at der tages initiativ til en ny definition af det nordiske medborgerskab, som tager hensyn til globaliseringens påvirkning af også den nordiske befolkningssammensætning,

- at der sker en styrkelse af det grænsepolitiske arbejde i ministerrådssekretariat,
- at der sker en styrkelse af den folkeligt rettede information og service for nordiske medborgere gennem Hallo Norden,
- at der i slutningen af 2010 afvikles en høring, hvor der gøres status over arbejdet med grænsehindringer.

Det nordiske tv-samarbejde

Foreningen NORDEN understreger behovet for at sikre og forbedre mulighederne for at se nabolandenes tv. Målet må være, at borgerne skal kunne se public service tv fra alle nordiske lande i hele Norden som et positivt resultat af den tekniske udvikling og helt i tråd med det nære nordiske samarbejde på alle andre områder.

Den nordiske udveksling af tv-programmer og nordisk samproduktion må fortsat gives høj prioritet.

I alle de nordiske landes mediepolitik er der lagt stor vægt på public service-forpligtelsen i de offentligt finansierede elektroniske medier. Derved adskiller Norden sig fra langt de fleste andre lande. De nordiske landes public service-kanaler bør være omfattet af reglerne om "must carry" i alle de nordiske lande.

TV er meget mere end underholdning. TV er en kulturbærer – et dannelsesmedie. TV påvirker vores samfundssyn og vores kultur. Derfor er beslutninger om hvilke kanaler, der skal prioriteres i et begrænset sendenet en meget stor og vigtig beslutning.

I de nordiske lande har vi - i erkendelse af Tv-mediets store påvirkningsgrad - etableret public service kanaler, som har en række samfundsmæssige forpligtelser. Det er en i høj grad nordisk model, som befolkningerne er glade for og føler sig trygge ved. Den er i god harmoni med vores pluralistiske folkestyremodel og undervisningsmodellen, der inkluderer både dannelse og uddannelse. I 200 år har vi bygget på en tradition, hvor vi uddannes og dannes til at tage del i og medansvar for samfundet og kender vore rettigheder og pligter. Her indgår Tv i vore dage, som en naturlig del af den proces.

Derfor er det vigtigt, at hele sendefloden ikke blot består af populære emnekanaler med sport, musik og natur. Vi har et ansvar for, at de samfunds- og kulturbærende kanaler gives en god placering på sendenet. Og når valget kommer til hvilke kanaler, der skal vælges, er to ting vigtige: For det første må vi tage de landekanaler ind, der ligger tættest på vores samfundsmodel med public service og forståelsen for, at der er en sammenhæng mellem hvad vi viser på Tv, og hvilken samfundsudvikling, vi ønsker – og at vi ønsker, det er vores valgte politikere, der tager ansvaret for en stor del af indholdet frem for investorer eller store virksomheder. For det andet bør vi kende vore naboer og have kanaler til rådighed, der viser vore nærmeste naboers nationalt dækkende Tv-kanaler.

Foreningen NORDEN har i konsekvens af ovenstående krævet, at alle nordiske public service kanaler bør være tilgængelige på ethvert nordisk sendenet. Og det glæder os, at vi her senest har formået at få YouSee til at tage NRK med i deres nye digitale pakke.

Vi har anmodet folketingets medieordførere om at lade de nordiske nabolands Tv-kanaler få mest mulig plads i det digitale jordsendernet DTT, således at vi kan styrke båndene imellem de nordiske lande via disse Tv-vinduer. Nordisk Råd har den 2. november 2006 ved rekommandation 24/2006 anbefalet, at de nordiske public service kanaler sikres plads i DTT i hele Norden af samme grund.

Alle undersøgelser viser, at Tv-mediet har en stærk påvirkning på seerne, og derfor ligger der et stort ansvar på de, der skal vælge hvad vi skal se både i form af indhold og i form af hvilke kanaler, der skal være tilgængelige, så længe ikke al verdens Tv kan komme ind i stuen til os.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandskabsprogram

- at personer, som bor i Norden, skal kunne vælge/abonnere på tv-tjenester i andre nordiske lande end det land, de bor i,
- at den nye teknik anvendes til øget distribution af public service-programmer og dermed fremmer et nordisk marked for digitalt tv,
- at for høje omkostninger i forbindelse hermed ikke rammer nordiske medborgere, som ønsker at tage del i et sådant grænseoverskridende tv-udbud,
- at medierne styrker nyhedsformidlingen om nordiske forhold.

Det nordiske sprogsamarbejde

I de nordiske lande har vi i mange år haft et sprogfællesskab, som mange andre lande har misundt os. Imidlertid viser flere undersøgelser, at det nemt kan komme til at stå sløjt til med den nordiske sprogforståelse. Danskere, nordmænd og svenskere er i de seneste 30 år blevet markant dårligere til at forstå, hvad der bliver sagt i nabolandene, og kendskabet til de nordiske sprog er især faldende blandt de yngre generationer.

Det nordiske fællesskab udsættes for nye økonomiske og kulturelle impulser i en stadig mere globaliseret verden, og det engelske sprog vinder frem på visse fagområder på bekostning af vore egne sprog. Vi taber sproglige domæner.

Umiddelbart kan bevarelsen af det nordiske sprogfællesskab virke som en bagatel, og for at belyse historikken og værdien af fællesskabet er vi nødt til se på temaet i et bredere kulturelt og historisk perspektiv.

I et bredt historisk perspektiv kan man sige, at udviklingen i Norden hidtil har gået i retning af sproglig adskillelse, dvs. en bevægelse væk fra en fælles nordisk "tunge". Det falder lige for at nævne svenskernes udryddelse af det danske sprog i Skåne i det 17. århundrede og Norges konstruktion af nynorsk (der lå langt fra det danskklingende *bokmål*) efter frigørelsen.

Det nordiske fællesskab og tankerne om nordisk enhed – sprogligt og kulturelt – er således af nyere dato. Foreningen NORDEN grundlagdes i 1919 for at udbygge det nordiske samarbejde og forståelse. Foreningen havde en vigtig rolle i forbindelse med stiftelsen af de officielle nordiske

institutioner Nordisk Råd (1952) og Nordisk Ministerråd (1971), ligesom foreningen var en vigtig aktør i forhold til skabelsen af den nordiske pasunion (1954) og Helsingfors-aftalen (1962).

De nordiske lande er kommet meget langt ved at fremstå som en samlet region, og her har den gensidige sprogforståelse været en gevinst og har medvirket til at nedbryde grænsehindringer og kulturelle skel.

Globaliseringen har imidlertid betydet, at engelsk har udviklet sig til et globalt hjælpesprog, en slags verdens *lingua franca*. En af årsagerne til, at engelsk efterhånden opfattes som vores andet hovedsprog er, at sproget er allestedsnærværende i medierne: på internettet, i musikken og især på tv. Betydningen af dette *elektroniske sprogtapet* har ofte været præget af myter og formodninger - men de sidste 40 års forskning i sproglig tilegnelse peger temmelig entydigt på en stærk forbindelse mellem påvirkning fra især tv og sproglige kompetencer. Et nærliggende eksempel er den generation, der voksede op med svensk og/eller tysk tv som mulighederne, hvis man ville se udenlandsk fjernsyn. I denne generation er svensk og tysk ikke nær så uforståeligt som for de yngre generationer.

Vores tv-blik er i dag rettet stift mod vest, og vi ved derfor meget lidt om vores nordiske naboer. Mange frygter, at denne tendens vil blive forstærket, når det gamle analoge tv i 2009 helt vil blive erstattet af digitalt tv. Den nye tv-struktur med paraboler, digitalt tv etc. truer således den elektroniske forbindelse til de nordiske lande - i og med at nordiske kanaler ofte vælges fra til fordel for engelsk og amerikansk tv.

Alle undersøgelser viser, at tv-mediet har en stærk påvirkning på seerne, og derfor ligger der et stort ansvar på dem, der skal vælge hvad vi skal se både i form af indhold og i form af, hvilke kanaler der skal være tilgængelige, så længe ikke al verdens tv kan komme ind i stuen til os. Et af de vigtige parametre i denne sammenhæng bør være det kulturelle og sproglige udsyn. Vi bør kende vore naboer, og derfor mener Foreningen NORDEN, at alle nordiske public service kanaler som f.eks. svenske SVT1 og SVT2 samt norske NRK1 og danske DR1 bør være tilgængelige på ethvert nordisk sendenet.

Der er også helt åbenbare økonomiske argumenter for at bevare det sproglige og kulturelle kendskab til vores nærmeste naboer: For at kunne agere i den globaliserede verden er vi simpelthen nødt til at beherske en mangfoldighed af kultur og sprog. I denne sammenhæng skal det bl.a. nævnes, at Sverige er Danmarks næststørste eksportmarked. De fire andre nordiske lande med ca. 18 mio. indbyggere er tilsammen en større handelspartner for Danmark end Tyskland med 80 mio. indbyggere. Og sprogligt skal der så lidt til for at åbne de nordiske lande.

Det hele handler dog ikke om økonomi, det handler i lige så høj grad om kommunikation og kultur. Brugen af et tredjesprog medfører uundgåeligt, at kommunikationen foregår gennem et andet sprogs filter. Man kan sagtens kommunikere på engelsk uden mentalt at være på hjemmebane - men det er bestemt ikke på et nuanceret niveau. Sproget åbner en verden for os, som rummer langt mere end ren kommunikation. Værdien af det sproglige fællesskab i Norden ligger i, at vi via engagement og lyst til at forstå hinanden får indblik i og forståelse for hinandens samfund. Og denne gensidige forståelse giver et stærkt Norden.

Foreningen NORDEN skal opfordre til, at de skandinaviske sprogs stilling styrkes i undervisning, medier og i anden offentlighed i alle de nordiske lande og selvstyreområder.

Det er magtpåliggende, at de nordiske sprog bruges, og at brugen af dem styrkes på alle områder i samfundet og i den enkeltes tilværelse. Overalt, hvor de skandinaviske sprog er i brug: I skolen, i medierne, på arbejdspladsen, i videnskaben og i litteraturen, må de have høj prioritet; det er i disse sprog, man finder nøglen til at forstå tilværelsen i vor del af verden. Selv om det nordiske kulturfællesskab er beriget med flere og anderledes opbyggede sprog – finsk, samisk og grønlandsk – sprog, der i nogle henseender afviger stærkt fra dansk, norsk og svensk – så er overensstemmelsen i det, der kan siges på de forskellige sprog, ikke desto mindre iøjnefaldende.

Derfor skal en styrket anvendelse af de nordiske sprog omfatte på den ene side en styrkelse af dansk, norsk og svensk, og på den anden side en styrkelse af bevidstheden om samtlige sprog i Norden.

Foreningen NORDEN har naturligvis med stor interesse fulgt den danske regerings arbejde med en dansk sprogpolitik. Vi var derfor glade for rapporten 'Sprog til tiden', hvori værdien af norsk og svensk og behovet for bedre nabosprogsforståelse klart blev belyst, sådan som vi også gjorde det i vort høringsvar i oktober sidste år.

Nu må vi imidlertid konstatere, at rapportens redelige beskrivelse og gode anbefalinger alene må tilskrives det bredt og kompetent sammensatte forum med Jørn Lund i spidsen. I regeringens opfølgning marts 2009 omtales norsk og svensk overhovedet ikke.

Foreningen NORDEN har derfor opfordret regeringen til i sit videre arbejde med at føre sin sprogpolitik ud i livet at give den nordiske sprogforståelse den opmærksomhed, som selve rapporten 'Sprog til tiden' også anbefaler.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandskabsprogram

- at støtte arbejdet for parallelsproglighed,
- at støtte arbejdet for at modvirke domænetab,
- at opfordre relevante ministre til at styrke det nordiske stofs placering i såvel grundskolen som gymnasiet samt på folkebibliotekerne,
- at opfordre relevante ministre til at styrke det nordiske stofs placering i læreruddannelsen, i journalistuddannelsen og på universiteterne,
- at sprogsamarbejdet og sprogfællesskabet forpligter nordiske organer og nordisk finansierede administrationer til at anvende et af de nordiske sprog i kontakten med nordboer - og ikke engelsk.

Det nordiske retslige samarbejde

På mange lovgivningsområder er det efter foreningens opfattelse af betydning, at der stræbes imod retsenhed i de nordiske lande. For det første kan retsenhed have praktisk betydning for personer, som fra et nordisk land skifter bopæl eller opholder sig i et andet nordisk land. Ensartet lovgivning kan også have betydning for personer, firmaer eller andre, som befinder sig i forskellige nordiske

lande og har forbindelse med hinanden. Dernæst bidrager retsenhed til borgernes opfattelse af, at befolkningerne i de nordiske lande i mangt og meget er en enhed, hvortil endelig kommer, at retsenhed kan være en styrke udadtil i en international sammenhæng.

Der var fra begyndelsen af 1900-tallet en politisk tradition for, at megen grundlæggende lovgivning blev forberedt med koordination de nordiske lande imellem med henblik på ensartet lovgivning. Foreningen konstaterer, at denne tradition ikke er opretholdt – og det trods øget samkvem og øget forbindelse i øvrigt mellem de nordiske lande.

Mange retsregler aftales/fastlægges i dag i EU. Dermed er der tilsyneladende en nordisk harmonisering, men disse regler har mere og mere karakter af rammebestemmelser, og de nordiske landes nationale implementering er langt fra altid samordnet, hvilket skaber nye unødige grænsehindringer.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandsprogram

- at når der tages initiativ til lovgivning om emner, hvor nordisk retsenhed er eller kan være af betydning, skal opmærksomheden henledes på spørgsmålet om harmonisering af retstilstanden,
- at der i hvert fald i lovforslag om emner, som kan have nordisk betydning, redegøres for forskelle mellem retstilstanden her i landet og i andre nordiske lande med mulighed for, at andre under lovforslagets gang kan tage sådanne oplysninger som udgangspunkt for kritik og ændringsforslag,
- at lignende synspunkter anlægges, når lovforberedelse sker ved etablering af kommission, udvalg eller arbejdsgruppe,
- at de nordiske lande i højere grad samordner implementeringen af EU-lovgivning.

Det nordiske arbejdsmarked

Gennem de senere år har mange tusinde svenskere - tallet har været særligt kraftigt accelererende i perioden 2005 til 2009, og er nu oppe på over 20.000 - der er bosat på den anden side Øresundsforbindelsen, fundet beskæftigelse i det københavnske område og mange af dem er flyttet til Danmark. Ingen indgår vel mere naturligt på det danske arbejdsmarked end netop personer fra de øvrige nordiske lande, hvor vi har de samme kompetencer, de samme værdier og de samme forhold på arbejdsmarkedet. Nu er der et godt og velfungerende samarbejde på arbejdsmarkedsområdet i Norden, men der er fortsat grænsehindringer på en lang række områder, som besværliggør et fleksibelt nordisk arbejdsmarked. Man kan roligt sige, at det er i Danmarks interesse at få fjernet de grænsehindringer, der fortsat eksisterer mellem de nordiske lande. Derfor så vi gerne, at netop den problemstilling blev taget op i forbindelse med formandskabsprogrammet, hvor de nordiske muligheder bliver fremhævet.

Foreningen NORDEN har siden 1986 administreret det nordiske udvekslingsprogram Nordjobb. Her tilbydes nordiske unge mellem 18 – 28 år job og fritidsaktiviteter i andre nordiske lande. I Danmark har vi modtaget over 2.500 unge, som har fået job på danske virksomheder i sommerperioden. Flere af dem er blevet i Danmark og flere er efter endt uddannelse kommet tilbage

til Danmark og indgår i dag i den danske arbejdsstyrke. Nordjobb er således ikke blot med til at afhjælpe et behov for arbejdskraft i sommerperioden, men har en mere langsigtet virkning.

Selve ideen med Nordjobb er at få styrket et fleksibelt nordisk arbejdsmarked. Der er ingen tvivl om, at Nordjobb har været og fortsat er med til at give de unge en stor forståelse for og indsigt i mulighederne for at bevæge sig over landegrænserne, og i den forbindelse ved selvsyn se, hvor enkelt det er at tage arbejde i et andet nordisk land. Og jo flere, vi gennem Nordjobb får til Danmark, des flere vil søge tilbage til det danske arbejdsmarked, som de via Nordjobb har lært at kende. Derfor tror vi, at det set i lyset af handlingsplanen, kan være et bidrag til at fremme formålet med den ekstra gevinst, at det er mellem lande, hvor forskellene er minimale og forventningerne fra såvel arbejdstagere og arbejdsgiver er stort set de samme.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandsprogram

- at initiativer for styrkelsen af det fællesnordiske arbejdsmarked gives høj prioritet,
- at Nordjobb styrkes med henblik på at give bedre forudsætninger for at unge får en praktisk tilgang til et fleksibelt nordisk arbejdsmarked.

Det nordiske uddannelsesmarked

Topforskningen er blevet højt prioriteret de senere år. En meget stor del af det ellers meget begrænsede nordiske budget er blevet brugt på globaliseringsinitiativer, herunder topforskning inden for dette område. Det kan være en god satsning, især hvis der er et helt klart defineret formål med hvert enkelt forskningsinitiativ, og at forskningen peger i samme retning, nemlig at afdække Nordens muligheder i forbindelse med fremtidens globalisering, nationalstaternes forandring, regionernes betydning mm. Det afskrækker selvfølgelig, at da der for nogle år siden blev afsat et væsentligt beløb af det nordiske budget til forskning inden for temaet Norden og Europa, blev der givet et stort beløb til et forskningsprojekt under titlen ”Mellemedertysks påvirkning på nordnorske dialekter”.

Topforskning foregår ikke i lukkede rum. Derfor vil forskerne ikke føle sig mere eller mindre tiltrukket af den nordiske idé, blot fordi der afsættes store nordiske midler til deres forskning. Det samme gør sig gældende med midlerne til Nordplus. Studerende ved videregående uddannelser vil ikke blive mere nordiske, fordi de udveksles mellem nordiske universiteter. Her ligger fagligheden øverst. Om det er Uppsala, Berkeley eller Oxford er mindre vigtigt.

Anderledes er det med folkeskolen og gymnasiet. Her er børnene og de unge i en dannelsesfase, hvor et nordisk ophold i langt højere grad bliver en vigtig del af deres dannelse. Derfor glædede det os overordentligt, at Undervisningsminister Bertel Haarder i et møde med os den sidste år delte vores synspunkter om vigtigheden af undervisningen i nordiske forhold og skandinaviske sprog.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandsprogram

- at initiativer for styrkelsen af det fællesnordiske uddannelsesmarked gives høj prioritet,
- at der arbejdes for at administration af Nordplus Junior bliver styrket både økonomisk og administrativt,

- at der arbejdes for at sikre etableringen af nordiske venskabsklasser med pædagogiske og økonomisk bistand,
- at der arbejdes for at sikre en nordisk gæstelærerordning, herunder inddragelse af læreruddannelserne i Norden.

Det nordiske samarbejde og de frivillige organisationer

Arbejdet med at sikre en stærkere rolle for de frivillige organisationer i forhold til de officielle nordiske samarbejdsorganer bør gives høj prioritet. Der bør skabes flere gerne sektoropdelte mødepladser for de frivillige organisationer om deres samarbejde og opgaver i det nordiske velfærdssamfund. Det vil være i god forlængelse af de folkestyretraditioner, vi i Norden har udviklet på vores særlige måde gennem mere end 1000 år, og ikke mindst vigtigt vil det give Nordens internationale samarbejde en fornyet dimension, netop fordi en positiv dialog mellem det officielle og det frivillige bestemt ikke er en selvfølge ude omkring i verden. Skal folkestyret leve, kræver det, at mennesker engagerer sig i det og er med til at udvikle og styrke det. Den folkelige interesse for deltagelse påvirkes af mulighederne for indflydelse, derfor skal det nordiske samarbejde åbne sig yderligere over for de frivillige organisationer. Indflydelsen på den nordiske udvikling skal ikke styres af professionelle lobbyister, der i højere grad styrer med penge frem for med folkelig opbakning. Dette bør vi ud fra en nordisk tradition gøre op med, og Norden bør være et eksempel for andre på dette felt. Dialogen mellem det offentlige og det frivillige må ikke betyde, at de frivillige organisationer mister deres evne til at være selvstændige provokatører i den offentlige debat. Fornyelsen skal fortsat komme fra græsroddernes frie debat, hvor de bedste ideer kan påvirke den officielle beslutningsproces.

Der var ikke meget ros til de nordiske regeringers kulturreform fra 2007, ved Nordisk Råds høring 17. april 2009 på Christiansborg, om det nordiske kultursamarbejde nu og i fremtiden. Både af de forskellige indlæg ved høringen og af drøftelserne i de nedsatte grupper fremgik det, at dialogen mellem de enkelte kulturorganisationer og de pågældende nordiske myndigheder ikke er blevet bedre, og samarbejdet er gjort sværere. Blandt de pågældende udsagn kan nævnes følgende kritiske punkter og ønsker for det fremtidige nordiske samarbejde: Frygten for ved etableringen af 2007-kulturreformen, at armslængdeprincippet ville ødelægges, er blevet bekræftet, det er blevet sværere for tilbagevendende projekter at få nordisk støtte, dvs. at man i højere grad foretrækker projekter med et kortere tidsforløb, der er behov for støtte til også administrative udgifter for kultur- og kunstnerorganisationer, det er blevet sværere for kulturelle amatørorganisationer at få støtte på nordisk plan, bl.a. til årlige nordiske amatørmusik-stævner, forfatterseminarer, der er behov for mere offentlig information om de forskellige projekter og der savnes et mobilitetsprogram også for frivilligsektoren.

Generelt fremgik det af de frivillige organisationers ønskeseddel for det fremtidige nordiske kultursamarbejde, at der er et stærkt behov for kontinuitet i denne kulturelle indsats til udvikling af indhold, og uden hele tiden at skulle ændre rammerne. Ikke alt kan være projekter, som det blev understreget.

Der skal skabes råderum for langsigtede kulturinitiativer, kompetence, kvalitet og kontinuitet, med mere fokus på kvalitet end kvantitet. Der ønskes generelt flere midler til de nordiske kulturstøtteordninger.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandsprogram

- at dialogen mellem de officielle nordiske organer og de folkelige organisationer udbygges,
- at der tilvejebringes mødepladser for dialog mellem de folkelige organisationer indbyrdes og med aktiv deltagelse af repræsentanter fra de officielle samarbejdsorganer,
- at de frivillige organisationer i højere grad bruges som sagkyndige og høringsinstans i det officielle nordiske samarbejdes udvalg, komiteer og konferencer.

Det nordiske samarbejde og programvirksomheden

Foreningen NORDEN er dybt bekymret over den tiltagende EU'ificering af de nordiske programmer, som kan blive starten på enden for det nordiske samarbejde. Hvis den nordiske niche forsvinder i programmerne, forsvinder berettigelsen og derefter programmerne. Der er ingen ide i at hælde penge i programmer, som ikke i indhold og administration adskiller sig fra andre internationale strukturers programmer. EU-programkontorenes overtagelse af Nordplus-programmerne, som er Nordisk Ministerråds udvekslingsprogrammer, bl.a. med tilskud til elevudvekslingerne, ligner nu de tilsvarende EU-programmer både i administration (usmidigt / bureaukratisk) og indhold (langt fra folkeligt). Administrations-rutinerne kommer alt for tæt på den administration, EU-programkontorerne er vant til at håndtere. Ansøgningsskemaerne, der er på engelsk, bliver tilpasset de ansøgningsskemaer, de er vant til at få (EU's), indholdet bliver tilpasset, tilbagemelding på ansøgningerne sker på engelsk og afrapportering bliver tilpasset osv. Vi har brug for både EU og Norden, men arbejdsmarken for de to samarbejdsstrukturer er forskellig. Hvis man prøver at rationalisere, så det nordiske kommer til at ligne det europæiske, så forsvinder behovet for den ene samarbejdsstruktur, og så ved vi godt, hvilken af strukturerne, der i givet fald må trække det korteste strå. Derfor er de nordiske programmets administration en vigtig sag.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandsprogram

- at den nordiske nytte ikke kun vurderes i forhold til programmernes indhold, men også i forhold til deres administration,
- at man sikre et højt kvalitativt indhold samtidig med en smidig, lettilgængelig og brugervenlig administration.

Norden udadtil

En øget folkelig opbakning til EU går via et styrket nordisk samarbejde. Hvis det nordiske samarbejde ikke styrkes, vil befolkningerne i Norden være delte og utrygge ved den øgede integration i Europa. Hvis de nordiske værdier bliver taget alvorligt og samordnes, vil der være langt bedre muligheder for en harmonisk deltagelse i den europæiske proces.

De nordiske lande har endnu ikke forstået at udnytte det fælles potentiale, selvom de værdier, vi sammen bygger på, har haft stor indflydelse på samfundsudviklingen langt ud over de nordiske grænser. Vi har haft mulighed for at eksperimentere og udvikle vore samfund fra midten af forrige

århundrede og fremefter. Norden har sat nye standarder for samfundsudviklingen, som andre tidligere og også i dag misunder os og beundrer.

Det nordiske samarbejde er en realitet! På mange områder især når det drejer sig om det mellemfolkelige nordiske samarbejde, er Norden langt foran EU. Pasfrihed, fælles arbejdsmarked, sociale aftaler, fælles uddannelsesmarked i Norden er eksempler på dette. Et tæt samarbejde på næsten alle politiske områder er dagligdag i Norden. Og vi har masser at byde på - også i forhold til EU.

Fælles demokratiforståelse med folket i centrum, pluralisme, åbenhed og nærhed er vigtige arbejdsområder for Norden i forhold til EU. På EU's Edinburgh-topmøde i december 1992 slog Danmark princippet om åbenhed og nærhed i beslutningsprocesserne fast. Disse principper blev fulgt op af de andre nordiske lande ved deres indtræden i EU i 1995. Den demokratiske struktur i EU skal styrkes, hvilket der også var lagt op til i Lissabontraktaten. Og selv om traktaten ikke er vedtaget, vil der ske store forandringer i EU's grundstruktur i den nærmeste fremtid. Derfor er det vigtigt hvilke principper der skal ligge til grund for EU's demokrati. Skal der styres oppefra og nedefter eller nedefra og oppefter? Skal alle beslutninger tages i EU-regi, eller skal der styres på flere niveauer?

Fælles social forståelse med et kollektivt ansvar for de svageste i modsætning til et individuelt ansvar for sig selv vil også blive et vigtigt arbejdsområde for Norden i EU. Uanset om vi ønsker det eller ej vil det sociale område blive mere integreret i EU i de kommende år. Den sociale dimension i forbindelse med arbejdsmarkedets ordninger er under forandring. I Norden reguleres arbejdsmarkedspolitikken både af aftaleforhold mellem arbejdsmarkedets parter og af lovgivningsforhold. I Norden har vi den unikke opdeling, som har medført en høj grad af ro på arbejdsmarkedet. Denne opdeling er ved at forsvinde til fordel for de central- og sydeuropæiske landes strukturer hvor arbejdsmarkedspolitikken alene er et lovgivningsforhold.

Fælles syn på uddannelsespolitikken med folkeskole, folkehøjskole og folkeuniversitet bliver også en nordisk sag i EU. Ønsker vi en bred basisviden med uddannelse og dannelse som vigtige elementer, eller ønsker vi at dyrke eliten på bekostning af bredden?

Dette er blot tre områder, der bliver vigtige i EU-politikken i fremtiden.

De nordiske lande ønskede samstemmende at EU ikke blev en lukket klub, men åbnede sig for nye ansøgerlande. Dette projekt lykkedes ved EU-topmødet i København i december 2002. Og så ønskede de nordiske lande ikke en ny opdeling af Europa i med en rig og en fattig del til afløsning af den opdeling, som eksisterede før Murens fald i 1989. Samtidig er det vigtigt, at sikre balancen i EU. Hvis EU skal udvikles harmonisk, er det vigtigt at de værdier der præger EU's udvikling, er rimeligt afbalancerede.

EU-udviklingen må dog ikke gå hurtigere og længere end befolkningerne ønsker. EU må ikke komme i et modsætningsforhold til befolkningernes interesser, alene fordi nogle enkeltpersoner i den politiske elite har ambitioner om at få deres navn i historiebøgerne. Folkestyret tager tid, men den tid må vi tage os. Befolkningerne i Norden vil i hvert fald ikke opgive deres styreform, blot fordi den kan være besværlig. Og så er de nordiske lande skeptiske over for de føderale tanker i EU. Virkeliggørelsen af unionen med fælles statsborgerskab i en føderal enhed er ikke længere en europæisk mulighed med så mange lande som deltagere. Ensartethed som et europæisk mål møder

da også skepsis i alle de nordiske lande. Visionen om fremtidens Europa bør være, at Europa skal finde sin styrke i samarbejdet mellem forskellighederne. Ambitionen må være at skabe et Europa, hvor folk lever i fredelig sameksistens med forskellighederne og respekten for hinandens værdier. Det europæiske samarbejde er et samarbejde der gradvist uddybes og udbygges mellem historiske fast forankrede og kulturelt stærke nationer hvor mangfoldigheden af traditioner og erfaringer bør udgøre den fælles styrke. Visionen må være at skabe et Europa og et globalt samarbejde, hvor folk lever i fredelig sameksistens med forskellighederne og med respekt for hinandens værdier. Også sikkerhedspolitik, miljø og beskæftigelse kan være temaer for en koordineret nordisk indsats i EU. Norden har fælles interesser i EU – mange endda. På det overordnede plan er de nordiske lande de mest harmoniserede selvstændige lande i verden. Norden har masser at byde på i fremtiden.

Norden har stadig behov for en dynamisk udvikling indadtil selvom Norden især i 50'erne har gennemført mange aftaler og konventioner på det mellemfolkelige område, men Norden har også behov for en dynamisk udvikling udadtil, ikke mindst i forhold til den europæiske udvikling. Med optagelsen af de nye lande i EU er der blevet mere plads til nordiske fremstød. EU udvides i disse år i bredden, hvilket betyder at EU ikke samtidig kan udvides i dybden. Virkeliggørelsen af unionen med fælles statsborgerskab i en føderal enhed er ikke en europæisk mulighed med så mange lande som deltagere og med den nye globale dagsorden. At få EU udvidet med så mange nye lande, så det hindrede de mere sydeuropæiske føderalistiske holdninger, har måske netop været den skjulte dagsorden for mange politikere fra det nordlige Europa som har befolkninger der er skeptiske over for unionsprojektet.

Den langsommere integrationsproces i EU vil give Norden nye muligheder for virkeliggørelse af en indre regional udvikling uden at komme i konflikt med nye EU-vedtagelser.

I de kommende år vil omdrejningspunktet for EU komme til at ligge på de bløde værdier. Den internationale handel og økonomi bliver mere og mere globaliseret, så ingen grænser hindrer dens bevægelighed - ikke engang EU's. Når EU's nye dagsorden skal findes, vil den givet komme til at ligge tæt op af den for os velkendte nordiske dagsorden. Det giver åbenbare nordiske muligheder for at få stor indflydelse på udformningen.

Det første område der skal på plads inden for EU-udviklingen bliver demokratiet, den interne magtfordeling og beslutningsprocesserne. Og her har de nordiske lande vist, at de har noget at byde på. Norden har en model for folkestyre og forvaltning som har været og fortsat er misundt af andre.

Inden for EU-udviklingen bliver social- og arbejdsmarkedspolitikken også et samarbejdsområde. Den sociale velfærdsmodel som de nordiske lande har opbygget, vil være et forbillede. En nordisk arbejdsmarkedspolitik der er opbygget i nært samarbejde med - også internationalt set - stærke faglige organisationer på såvel arbejdsgiver- som arbejdstagerside, vil påvirke udviklingen i EU.

Norden har behov for langt mere dynamisk udvikling udadtil, både i forhold til den europæiske udvikling og ikke mindst den globale dagsorden. EU udvides i disse år i bredden, hvilket vil betyde, at EU ikke samtidig i samme grad kan udvides i dybden.

Den langsommere integrationsproces i EU vil give Norden nye muligheder for virkeliggørelse af en indre regional udvikling uden at komme i konflikt med nye EU-vedtagelser.

I årene efter anden verdenskrig spillede det europæiske samarbejde ikke en særlig stor rolle på den verdenspolitiske scene. Der var nok at gøre i Europa. Norden havde, naturligt nok og i konsekvens af sit manglende europæiske fællessyn, et mere globalt perspektiv end det europæiske. Norden var meget mere i centrum i opbygningen af de bredere internationale strukturer, bl.a. FN og Europarådet. FNs to første generalsekretærer var henholdsvis den norske Tryggve Lie (1946 – 1953) og den svenske Dag Hammarskjöld (1953 – 1961). Nordens bidrag til det fredsbevarende arbejde rundt om i verden er unikt og omgærdet med stor respekt. Vi har mulighed for at optræde med pondus fordi ingen af de nordiske lande er belastet af tidligere tiders misgerninger og overgreb over for andre. De nordiske lande lagde sig i front ved udformningen af menneskerettighederne - både de globale og de europæiske, ved samarbejdet med udviklingslandene/77-landegruppen om en ny økonomisk verdensorden (NØV) osv. De nordiske lande har givet de højeste bidrag til udviklingslandene og koordineret deres bistandspolitik gennem Københavnskonventionen fra 1968 med fællesnordiske projekter i en lang række udviklingslande. Norden opbyggede sit eget program i samarbejdet med det sydlige Afrika (Norden/SADCC, også kaldet mini-NØV) for at påvirke udviklingen frem mod apartheid-styrets fald i Sydafrika. Norden ydede også en langt større indsats i forbindelse med afviklingen af den kolde krig. Helsingfors-slutakten fra 1975 om Sikkerhed og Samarbejde i Europa er en hovedhjørnesten i den sammenhæng; det første topmøde mellem Reagan og Gorbatsjov blev holdt i Reykjavik; den al-europæiske nedrustningskonference (CDE) i Stockholm og den al-europæiske menneskerettighedskonference i København er andre eksempler på Nordens rolle på den verdenspolitiske scene.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandsprogram

- at koordinationen af nordiske holdninger i forhold til EU opprioriteres i såvel de nordiske institutioner som i de enkelte landes ministerier,
- at man ved alle ministerrådsmøder har den nordiske koordination i forhold til EU på dagsordenen,
- at man sikrer, at de nationale embedsværk medtager mulighederne for nordisk koordination ved forberedelsen af ethvert initiativ i EU,
- at man gennem de nordiske samarbejdes system laver en nordisk vurdering af en opprioritering og kommer med forslag til konkrete ændringer af FN-systemet, så det i højere grad bliver muligt at bruge FN som centralt instrument i den kommende globaliseringsproces.

Den nordlige dimension

I forlængelse af behovet for et udvidet nordisk samarbejde og koordinering i forhold til EU-samarbejdet har EU's planer for en udvikling af Den Nordlige Dimension også fået ny og forstærket betydning.

Udvidelsen af EU med de Baltiske lande betyder, at det allerede eksisterende samarbejde imellem de nordiske lande, Baltikum og Vestrusland har fået en ny og central betydning.

Arbejdet omkring Den Nordlige Dimension har hidtil alene haft en politisk betydning i forhold til samarbejde mellem institutioner og parlamentarikere, men hvis det i fremtiden skal have en mere afgørende betydning, kræver det, at arbejdet konkretiseres i forhold til Nordisk Ministerråds programvirksomhed.

For Foreningen NORDEN er det samtidig vigtigt at understrege behovet for, at der ikke sker en skævvridning af det nordiske samarbejde, således at den nordlige dimension alene bliver at betragte som en østnordisk og europæisk diskussion og udviklingsplatform. Det er afgørende, at Vestnorden og samarbejdsrelationer med nabolandene til Vestnorden indgår på lige fod med det mere østlige samarbejde.

Foreningen NORDEN ønsker medtaget i det danske formandsprogram

- at der tages initiativ til en konkretisering af arbejdet med Den Nordlige Dimension,
- at der fastlægges en indsats både i forhold til det baltiske område og Vestrusland og til Vestnorden og nabolandene hertil,
- at sikre den folkelige involvering i udviklingen af Den Nordlige Dimension.

Formandskabets organisering

Foreningen NORDEN vil opfordre den danske regering til at prioritere den organisatoriske del af et aktivt formandskab.

Danmark har ry for i alle internationale fora at involvere de ikke-statslige organisationer (NGO), og netop det nordiske samarbejde har en forankret folkelig baggrund, som det vil være naturligt at tage som udgangspunkt i formandskabets aktivitetsform.

En bredere involvering og høringsret for en bred vifte af folkelige organisationer i forbindelse med de initiativer, der igangsættes i formandskabsåret, vil have en betydning for det fremtidige samarbejde, som vil række ud over 2010.

Foreningen NORDEN vil tilbyde sig som koordinator i forhold til det danske foreningsliv og forestå disses engagement og involvering i aktiviteter i løbet af året.

Foreningen NORDEN foreslår derfor

- at der udarbejdes en dynamisk hjemmeside for formandskabsaktiviteterne,
- at Formandskabet præsenterer sine planer for 2010 på en særlig konference for de frivillige organisationer og pressen i slutningen af 2009,
- at Foreningen NORDEN afvikler høringsseminarer med udvalgte organisationer i relation til formandskabsprogrammet,
- at der gennemføres temakonferencer i løbet af året i relation til formandsprogrammets hovedprioriteringsområder.

Foreningen NORDEN tilbyder at stille sig til rådighed for en særlig markering af det danske formandskab forud for og under formandskabsperioden 2010. Med 14.000 medlemmer fordelt på 120 lokalafdelinger, næsten 100 samarbejdende medlemsorganisationer, et medlemsblad Nord Nu, en bred kontaktflade til uddannelsesinstitutioner og biblioteker og et velfungerende sekretariat, kan Foreningen NORDEN være med til at synliggøre det danske formandskab og skabe folkelig aktivitet omkring de nordiske indsatsområder i 2010. Vi stiller os også gerne til rådighed for afholdelse af idé-seminarer med folkelige organisationer, der varetager særlige områder af interesse for formandskabet. Vi forhandler gerne snarest om ideer og betingelser for en sådan særlig indsats, så indsatsen kan forberedes i god tid.

24. juni 2009, AN/pjl